

PATVIRTINTA
Prienų r. Veiverių Tomo Žilinsko
gimnazijos direktoriaus
2015 m. kovo 13 d.
įsakymu Nr.(1.3.)-V-69

PRIENŲ R. VEIVERIŲ TOMO ŽILINSKO GIMNAZIJOS APSKAITOS VADOVAS

TURINYS

I.	BENDROSIOS NUOSTATOS.....	3
II.	SĄSKAITŲ PLANAS.....	3
III.	APSKAITOS POLITIKA.....	3
IV.	BENDRIEJI APSKAITOS PRINCIPAI, METODAI IR TAISYKLĖS.....	4
V.	NEMATERIALUSIS TURTAS.....	5
VI.	ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS.....	5
VII.	ATSARGOS.....	6
VIII.	FINANSINIS TURTAS.....	7
	Investicijos į vertybinius popierius.....	7
	Gautinos sumos.....	8
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai.....	8
IX.	FINANSAVIMO SUMOS.....	8
X.	FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI.....	9
XI.	ATIDĖJINIAI.....	9
XII.	FINANSINĖ NUOMA (LIZINGAS).....	10
	Veiklos nuoma.....	10
	Atgalinė finansinė nuoma (lizingas).....	10
XIII.	PAJAMOS.....	11
XIV.	SĄNAUDOS.....	11
XV.	SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA.....	12
XVI.	TURTO NUVERTĖJIMAS.....	12
XVII.	NEAPIPRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS.....	13
XVIII.	POATASKAITINIAI ĮVYKIAI.....	13
XIX.	TARPUSAVIO UŽSKAITOS IR PALYGINAMIEJI SKAIČIAI.....	13
XX.	INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMAS.....	13
XXI.	APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS.....	14
XXII.	APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS.....	14
XXIII.	APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMAS.....	15
XXIV.	FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS.....	15
	Bendrosios nuostatos.....	15
	Ataskaitinis laikotarpis.....	16
	Finansinio ataskaitų rinkinio sudarymas ir teikimas.....	16
	Metinių finansinių ataskaitų rinkinys.....	16
	Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys.....	16
	Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys.....	17
	Pagrindiniai finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo reikalavimai.....	17
	Ataskaitų elementai ir jų vertinimas.....	17
	Pagrindiniai reikalavimai finansinių ataskaitų rinkiniui.....	17
XXV.	APSKAITOS ORGANIZAVIMAS.....	18
	Atsakomybė už apskaitos organizavimą.....	18
	Apskaitos tvarkytojas.....	18
	Apskaitos sistema.....	18

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Buhalterinės apskaitos vadovas (toliau apskaitos vadovas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS) ir kitais teisės aktais.

2. Savivaldybės kontroliuojamos (koordinuojamos) įstaigos turi taikyti šį patvirtintą apskaitos vadovą.

3. Apskaitos vadovą tvirtiną įstaigos direktorius.

II. SĄSKAITŲ PLANAS

4. Sąskaitų planas sudarytas pagal pavyzdinį sąskaitų planą.

5. Sąskaitų planas apima viešojo sektoriaus subjektų privalomojo bendrojo plano sąskaitas ir privalomus detalizavimo požymius, taip pat rekomenduojamas arba pagal įstaigos poreikius pasirinktas registravimo sąskaitas ir kitus detalizavimo požymius.

6. Apskaitos duomenys detalizuojami pagal šiuos požymius:

6.1. valstybės funkciją;

6.2. programą;

6.3. lėšų šaltinį;

6.4. valstybės ir savivaldybių biudžetų išlaidų ekonominės klasifikacijos

straipsnį;

6.5. asignavimų valdytoją;

6.6. padalinį;

6.7. tikslą;

6.8. turto požymį;

6.9. uždavinį;

6.10. priemonę;

6.11. įmonę;

6.12. sutartį;

6.13. strateginį tikslą;

6.14. projektą (objektą);

6.15. automobilį/išmokų rūšį;

6.16. darbuotoją.

7. Įstaiga visas ūkines operacijas ir ūkinius įvykius apskaitoje registruoja dvejybinio įrašu, vieną kartą. Įstaiga nustato, kad ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai yra registruojami bendroje didžiojoje knygoje, kurios duomenys skirti sudaryti finansinėms ir biudžeto vykdymo ataskaitoms. Sąskaitų planą sudaro 6 lygių sumavimo sąskaitos ir registravimo sąskaitos. Įrašai daromi tik registravimo septynženklėse sąskaitose.

III. APSKAITOS POLITIKA

8. Įstaiga taiko tokią apskaitos politiką, kuri užtikrina kad apskaitos duomenys atitiktų kiekvieno taikytino VSAFAS reikalavimus. Jeigu nėra konkretaus VSAFAS reikalavimo, įstaiga vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais, nustatytais 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“.

9. Šiame apskaitos vadove nustatyta apskaitos politika, ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų registravimo tvarka užtikrina, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija yra:

- 9.1. Svarbi vartotojų sprendimams priimti;
- 9.2. Patikima, nes:
 - 9.2.1. teisingai nurodo įstaigos finansinius rezultatus, finansinę būklę ir pinigų srautus;
 - 9.2.2. rodo ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų ekonominę prasmę, ne vien teisinę formą;
 - 9.2.3. nešališka, netendencinga;
 - 9.2.4. apdairiai pateikta (atsargumo principas).
- 9.3. Visais reikšmingais atvejais išsami.
- 10. Įstaiga pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat.
- 11. Apskaitos politika keičiama tik vadovaujantis 7-uju VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“ ir taikoma vienodai visiems finansinių ataskaitų straipsniams, kuriems turi įtakos apskaitos politikos keitimas.
- 12. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

IV. BENDRIEJI APSKAITOS PRINCIPAI, METODAI IR TAISYKLĖS

- 13. Tvarkydama apskaitą ir sudarydama finansines ataskaitas, įstaiga vadovaujasi VSAFAS.
- 14. Įstaigos apskaitoje ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami ir finansinės ataskaitos sudaromos taikant šiuos bendrosios apskaitos principus:
 - 14.1. kaupimo;
 - 14.2. subjekto;
 - 14.3. veiklos tęstinumo;
 - 14.4. periodiškumo;
 - 14.5. pastovumo;
 - 14.6. piniginio mato;
 - 14.7. palyginimo;
 - 14.8. atsargumo;
 - 14.9. neutralumo;
 - 14.10. turinio viršenybės prieš formą.
- 15. Įstaigos, sudarydamos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, vadovaujasi šiais bendraisiais apskaitos principais:
 - 15.1. pinigų;
 - 15.2. subjekto;
 - 15.3. periodiškumo;
 - 15.4. pastovumo;
 - 15.5. piniginio mato.
- 16. Pagal subjekto principą įstaiga laikoma apskaitos vienetu, kuris atskirai tvarko apskaitą, sudaro ir teikia atskirus finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius. Įstaigos apskaitoje registruojamas tik jos patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės ir savivaldybių turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Turtas, valdomas ir naudojamas kitomis teisėmis, registruojamas nebalansinėje sąskaitoje.
- 17. Pagal turinio viršenybės prieš formą principą įstaigos apskaitos politikoje ūkiniai įvykiai ir ūkinės operacijos vertinami ir pripažįstami pagal jų ekonominę prasmę ir turinį, nepriklausomai nuo to, ar tokią ūkinę operaciją vykdyti, sandorį sudaryti viešojo sektoriaus subjektui leidžia jo veiklą reglamentuojantys teisės aktai.
- 18. Įstaiga taiko visus VSAFAS nustatytus reikalavimus, išskyrus:
 - 18.1. 9-ąją VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“
 - 18.2. 26-ąją VSAFAS „Išteklių fondų apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“.

19. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami eurais ir euro centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dvių skaitmenų po kablelio).

20. Visos ūkinės operacijos ir įvykiai registruojami įstaigos sąskaitų plano sąskaitose taikant įstaigos apskaitos politiką, parengtą pagal VSAFAS atskirų ūkinių operacijų ir įvykių finansinių ataskaitų elementų ir apskaitos procedūrų reikalavimus (nurodytus principus, metodus ir taisykles).

21. Toliau pateikiama įstaigos taikoma apskaitos politika, apimanti atskirus finansinių ataskaitų elementus arba straipsnius, ūkines operacijas, ūkinius įvykius ir jų apskaitos procedūras.

V. NEMATERIALUSIS TURTAS

22. Nematerialiojo turto apskaitos politika nustatyta 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas, nematerialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

23. Nematerialusis turtas yra pripažįstamas, jei atitinka 13-ajame VSAFAS pateiktą sąvoką ir nematerialiajam turtui nustatytus kriterijus.

24. Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Išlaidos, padarytos po pirko ar susikurto materialiojo turto pirminio pripažinimo, didina nematerialiojo turto įsigijimo savikainą tik tais atvejais, kai galima patikimai nustatyti, kad patobulintas nematerialusis turtas teiks didesnę ekonominę naudą, t.y. kad atliktas esminis nematerialiojo turto pagerinimas.

25. Išankstiniai mokėjimai už nematerialųjį turtą apskaitoje registruojami nematerialiojo turto sąskaitose.

26. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingumo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizacijos ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą.

27. Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradeda skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

28. Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas, nustatytas atsižvelgiant į sutartis ar kitas juridines teises, neturi būti ilgesnis už juridinių teisių galiojimo laikotarpį. Kitam nematerialiajam turtui įstaiga taiko nematerialiojo turto amortizacijos normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.

29. Nematerialiojo turto apskaitos tvarka ir procedūros ypatumai nustatyti Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

VI. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

30. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos politika nustatyta 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimo apskaičiavimo ir apskaitos metodai ir taisyklės – 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

31. Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto sąvoką ir VSAFAS nustatytus ilgalaikio materialiojo turto pripažinimo kriterijus.

32. Ilgalaikis materialusis turtas pagal pobūdį skirstomas į pagrindines grupes, nustatytas VSAFAS.

33. Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas pirminio pripažinimo momentu apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, pagal ilgalaikio materialiojo turto vienetus, kaip nurodyta ilgalaikio materialiojo turto tvarkos apraše.

34. Išankstiniai mokėjimai už ilgalaikį materialųjį turtą apskaitoje registruojami tam skirtose ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose.

35. Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus žemę ir kultūros vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimo ir nuvertėjimo, jei jis yra, sumą. Žemė ir kultūros vertybės po pirminio pripažinimo finansinėse ataskaitose rodomos tikrąja verte (išskyrus kultūros vertybių rekonstravimo, konservavimo ir restauravimo išlaidas, kurios yra laikomos esminiu turto pagerinimu ir apskaitoje registruojamos 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ nustatyta tvarka didinant šio ilgalaikio materialiojo turto vertę).

36. Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradedamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradedamas naudoti, pirmos dienos. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos.

37. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) pagal konkrečius materialiojo turto nusidėvėjimo normatyvus, patvirtintus teisės aktų nustatyta tvarka.

38. Kai turtas parduodamas arba nurašomas, jo įsigijimo savikaina, sukaupto nusidėvėjimo ir, jei yra, nuvertėjimo sumos nurašomos. Pardavimo pelnas ar nuostoliai rodomi atitinkamame veiklos rezultatų ataskaitos straipsnyje. Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos ypatumai nustatyti Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

39. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba pailgina turto naudingo tarnavimo laiką, arba iš esmės pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimtį, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

VII. ATSARGOS

40. Atsargų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“. Pirminio pripažinimo metu atsargos įvertinamos įsigijimo (pasigaminimo) savikaina, o sudarant finansines ataskaitas – įsigijimo ar pasigaminimo savikaina ar grynąja galimo realizavimo verte, atsižvelgiant į tai, kuri iš jų mažesnė.

41. Strateginės ir neliečiamosios atsargos vertinamos įsigijimo savikaina, išskyrus 8-ajame VSAFAS nustatytus atvejus.

42. Apskaičiuojama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, įstaiga taiko konkrečių kainų būdą.

43. Atsargos gali būti nukainojamos iki gynosios galimo realizavimo vertės tam, kad jų balansinė vertė neviršytų būsimos ekonominės naudos ar paslaugų vertės, kurią tikimasi gauti šias atsargas pardavus, išmainius, paskirsčius ar panaudojus. Kai atsargos (taip pat ir nebaigtos vykdyti sutartys) parduodamos, sunaudojamos, nurašomos ar perduodamos, jų balansinė vertė pripažįstama sąnaudomis to laikotarpio, kurio pripažįstamos atitinkamos pajamos arba suteikiamos viešosios paslaugos. Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolatinį atsargų

rodymo apskaitoje būdą, kai buhalterinėje apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu, pardavimu ar perleidimu susijusi ūkinė operacija.

44. Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti ūkinio inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita kontrolės tikslais tvarkoma nebalansinėse sąskaitose.

45. Atsargų apskaitos ypatumai aprašomi Atsargų apskaitos tvarkos apraše.

VIII. FINANSINIS TURTAS

46. Finansinio turto apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 14-ajame VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“ ir 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

47. Įstaigos finansinis turtas yra skirstomas į ilgalaikį ir trumpalaikį.

48. Prie ilgalaikio finansinio turto priskiriama:

- 48.1. ilgalaikės investicijos į nuosavybės vertybinius popierius;
- 48.2. ilgalaikės investicijos į ne nuosavybės vertybinius popierius;
- 48.3. po vieno metų gautinos sumos;
- 48.4. ilgalaikiai terminuoti indėliai;
- 48.5. kitas ilgalaikis finansinis turtas.

49. Prie trumpalaikio finansinio turto priskiriama:

- 49.1. suteiktų ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis;
- 49.2. trumpalaikės investicijos;
- 49.3. išankstiniai apmokėjimai;
- 49.4. per vienus metus gautinos sumos;
- 49.5. pinigai ir jų ekvivalentai;
- 49.6. kitas trumpalaikis finansinis turtas.

Investicijos į vertybinius popierius

50. Investicijos į kontroliuojamus subjektus (kuriuose įstaiga turi 50 proc. ir daugiau balsavimo teisių), asocijuotuosius subjektus (kuriuose įstaiga turi nuo 20 proc. iki 50 proc. balsavimo teisių) ir kitus subjektus (kuriuose įstaiga turi mažiau nei 20 proc. balsavimo teisių) įstaigos apskaitoje pirminio pripažinimo momentu ir vėliau registruojamos ir finansinėse ataskaitose rodomos įsigijimo savikaina.

51. Investicijos į asocijuotuosius subjektus, išskyrus viešąsias įstaigas, konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje rodomos taikant nuosavybės metodą. Iš asocijuotųjų subjektų gauti dividendai sumažina investicijos balansinę vertę.

52. Investicijas registruojant apskaitoje savikainos metodu, po įsigijimo jų vertė nėra koreguojama priklausomai nuo įmonės ar viešosios įstaigos veiklos rezultato, tačiau koreguojama įvertinant investicijų nuvertėjimą.

53. Dividendų pajamos (kai investicija registruojama savikainos metodu) yra registruojamos finansinės ir investicinės veiklos pajamų sąskaitose. Paskelbus dividendus, įstaiga pripažįsta apskaitoje dividendų pajamas ir pervestinas dividendų pajamas, atitinkamai gautinas dividendų sumas ir mokėtinas į biudžetą dividendų sumas.

54. Investicijų į vertybinius popierius apskaitos ypatumai nustatyti Finansinio turto apskaitos tvarkos apraše.

Gautinos sumos

55. Gautinos sumos pirminio pripažinimo metu yra įvertinamos įsigijimo savikaina. Vėliau ilgalaikės gautinos sumos ataskaitose rodomos amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius, o trumpalaikės gautinos sumos – įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Gautinų sumų nuvertėjimo apskaičiavimo principai ir gautinų sumų apskaitos ypatumai aprašomi Išankstinių apmokėjimų ir gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

56. Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, likvidžios investicijos, kurios gali būti greitai ir lengvai iškeičiamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas neviršija trijų mėnesių, o vertės pokyčių rizika yra labai nedidelė.

IX. FINANSAVIMO SUMOS

57. Finansavimo sumų apskaitos metodai ir taisyklės nustatyti 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

58. Finansavimo sumos pripažįstamos, kai atitinka šiame VSAFAS nustatytus kriterijus. Finansavimo sumos – viešojo sektoriaus subjekto iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kitų išteklių fondų, Europos sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti viešojo sektoriaus subjekto įstatuose (nuostatuose) nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir viešojo sektoriaus subjekto gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas viešojo sektoriaus subjekto išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.

59. Įstaigos gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

59.1. finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;

59.2. finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

60. Finansavimo sumos nepiniginiam turtui įsigyti apima ir nemokamai gautą arba už simbolinį atlygį įsigytą nepiniginį turtą.

61. Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms (negautoms pajamoms) kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos finansavimo sumos, kurios nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

62. Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais padaromos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

63. Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos įstaigos sąnaudomis nepripažįstamos. Perdavus finansavimo sumas kitiems viešojo sektoriaus subjektams, mažinamos gautos finansavimo sumos, registruojamos finansavimo sumos (perduotos).

64. Gautos ir perduotos ne viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, įskaitant suteiktas subsidijas, registruojamos kaip įstaigos sąnaudos, kartu pripažįstant finansavimo, kuris buvo skirtas šiam tikslui, pajamas.

65. Įstaigos apskaitoje finansavimo sąnaudos arba sąnaudos pripažįstamos tada, kai įstaiga finansuoja kitus viešojo sektoriaus subjektus iš uždirtų pajamų.

66. Finansavimo sumų apskaitos ypatumai nustatyti Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše.

X. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

67. Finansinių įsipareigojimų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“, 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ ir 24-ajame VSAFAS „Išmokos darbuotojams ir pensijų planai“.

68. Įstaigos visi įsipareigojimai yra finansiniai ir skirstomi į ilgalaikius ir trumpalaikius. Prie ilgalaikių finansinių įsipareigojimų priskiriama:

- 68.1. ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai;
- 68.2. ilgalaikiai atidėjiniai (pvz., atidėjiniai dėl įstaigai iškeltų teisminių ieškinių, kai tikėtina, kad dėl jų baigties įstaiga turės sumokėti priteistas sumas);
- 68.3. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

69. Prie trumpalaikių finansinių įsipareigojimų priskiriama:

- 69.1. ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai;
- 69.2. ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;
- 69.3. trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai;
- 69.4. mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus;
- 69.5. mokėtinos subsidijos, dotacijos ir finansavimo sumos;
- 69.6. mokėtinos socialinės išmokos;
- 69.7. gražintini mokesčiai, įmokos ir jų permokos;
- 69.8. tiekėjams mokėtinos sumos;
- 69.9. su darbo santykiais susiję įsipareigojimai;
- 69.10. sukauptos mokėtinos sumos;
- 69.11. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

70. Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Paskesnio vertinimo metu finansiniai įsipareigojimai (išskyrus trumpalaikius, kurie nesusiję su rinkos kainomis) įvertinami:

- 70.1. susiję su rinkos kainomis – tikrąja verte;
- 70.2. kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina;
- 70.3. kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

XI. ATIDĖJINIAI

71. Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada, kai dėl įvykio praeityje įstaiga turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą ir tikimybę, kad įsipareigojimą reikės padengti turtu, yra didesnė už tikimybę, kad nereikės, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte (toliau – aiškinamasis raštas). Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes.

72. Atidėjinių apskaitos ypatumai nustatyti Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

XII. FINANSINĖ NUOMA (LIZINGAS)

73. Nuomos sutartims taikomas turinio viršenybės prieš formą principas. Ar nuoma bus laikoma veiklos nuoma, ar finansine nuoma, priklauso ne nuo sutarties formos, o nuo jos turinio ir ekonominės prasmės.

74. Nuomos sandoriai grupuojami į veiklos nuomos ar finansinės nuomos (lizingo) sandorius, atsižvelgiant į tai, kiek turto nuosavybės teikiamos naudos ir rizikos tenka nuomotojui ir kiek nuomininkui.

75. Nuoma laikoma finansine nuoma, jei sutartyje yra nustatyta, kad:

75.1. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomotojas perduoda nuomininkui nuosavybės teisę;

75.2. nuomos laikotarpio pabaigoje nuomininkas turi teisę įsigyti turtą už kainą, kuri, tikimasi, reikšmingai mažesnė už jo tikrąją vertę nuomos laikotarpio pabaigoje, ir nuomos laikotarpio pradžioje labai tikėtina, kad šia teise bus pasinaudota;

75.3. nuomos laikotarpis apima lygią 75 procentams ar ilgesnę nei 75 procentai turto ekonominio naudingumo tarnavimo laiko dalį, net jei turto nuosavybės teisės nenumatoma perduoti;

75.4. nuomos laikotarpio pradžioje dabartinė pagrindinių nuomos įmokų vertė sudaro ne mažiau kaip 90 procentų nuomojamo turto tikrosios vertės;

75.5. nuomojamas turtas yra specifinės paskirties, šio turto savybės ir paskirtis negali būti laisvai pakeičiamos ir, neatlikus didesnių pakeitimų, juo naudotis galėtų tik šis nuomininkas.

76. Jeigu vertindama sutartį įstaiga nustato, kad netenkinama nė viena apskaitos vadovo 95 punkte išvardytų sąlygų, todėl neaišku, kaip registruoti turtą apskaitoje, reikia atsižvelgti ir į papildomas sąlygas, kurios nurodytos 19-ajame VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“.

77. Apskaitoje registruojamos finansinės nuomos įmokos yra padalijamos, išskiriant turto vertės dengimo sumą, palūkanas ir kitas įmokas. Palūkanos priskiriamos prie finansinės ir investicinės veiklos sąnaudų ir apskaitoje yra registruojamos kaupimo principu, t.y. registruojamos tą ataskaitinį laikotarpį, už kurį apskaičiuojamos ateityje mokėtinos palūkanos. Finansine nuoma (lizingu) įsigyto ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoje vertė paskirstoma per visą jo naudingo tarnavimo laiką, kaip nurodyta Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše.

78. Finansinės nuomos apskaitos ypatumai nustatyti Ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų apskaitos tvarkos apraše.

Veiklos nuoma

79. Nuoma laikoma veiklos nuoma, kai perduodant turtą nuomininkui didžioji dalis su turto nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, neperduodama nuomininkui, o lieka nuomotojui. Nuomos įmokos pagal veiklos nuomos sutartį yra registruojamos apskaitoje kaip sąnaudos tolygiai (tiesiniu metodu) per nuomos laikotarpį.

Atgalinė finansinė nuoma (lizingas)

80. Jei parduotas turtas po pardavimo yra išsinuomojamas pagal atgalinės finansinės nuomos sutartį, pelnas, gautas pardavus turtą, tą laikotarpį, kurį turtas buvo parduotas, nepripažįstamas. Įstaiga pelną, gautą pardavus turtą, registruoja apskaitoje kaip būsimųjų laikotarpių pajamas ir nudėvi per likusį atgalinės finansinės nuomos būdu įsigyto turto naudingo tarnavimo laiką, apskaičiuota nusidėvėjimo suma mažindama nusidėvėjimo sąnaudas. Atgalinės finansinės nuomos sutarties ekonominė prasmė prilyginama paskolai, užtikrintai įkeitimu, kai finansinės nuomos

paslaugos teikėjas skolina finansinės nuomos paslaugos gavėjui pinigus, kaip užstatą naudodamas nupirktą ir išnuomotą turtą.

XIII. PAJAMOS

81. Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 9-ajame VSAFAS „Mokesčių ir socialinių įmokų pajamos“, 10-ajame VSAFAS „kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

82. Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra padaromos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, nurodoma, kokios valstybės funkcijai ir kuriai programai vykdyti buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizavimo požymius.

83. Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, kad įstaiga gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai nustatyti pajamų sumą ir kai įstaiga gali patikimai nustatyti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas.

84. Pajamomis laikoma tik pačios įstaigos gaunama ekonominė nauda. Įstaigos pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra įstaigos gaunama ekonominė nauda. Jei įstaiga yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir (arba) socialinės apsaugos fondams ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra įstaigos pajamos ir apskaitoje registruojamos kaip gautinos ir mokėtinos sumos.

85. Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės, ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

86. Pajamų apskaitos ypatumai aprašomi Pajamų apskaitos tvarkos apraše, Finansavimo sumų apskaitos tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

XIV. SĄNAUDOS

87. Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su turtu, finansavimo sumomis ir įsipareigojimais, apskaitos principai nustatyti jų apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

88. Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su tam tikrų pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo padarytos.

89. Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų ir jų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą taikant apskaičiuotų palūkanų normą.

90. Sąnaudų apskaitos ypatumai aprašomi Sąnaudų apskaitos tvarkos apraše ir Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

XV. SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

91. Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

92. Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojantį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

93. Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginių vieneto ir užsienio valiutos santykį.

94. Užsienio valiutos kurso pasikeitimo apskaitos ypatumai aprašomi Finansinės ir investicinės veiklos pajamų ir sąnaudų apskaitos tvarkos apraše.

XVI. TURTO NUVERTĖJIMAS

95. Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“

96. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, įstaiga nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, įstaiga nustato turto atsiperkamąją vertę ir palygina ją su turto balansine verte.

97. Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

98. Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turtui nuvertėjus, yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

99. Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atkuriamą anksčiau pripažintą turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

100. Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimiesiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

101. Turto nuvertėjimo apskaitos ypatumai aptariami Ilgalaikio materialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Nematerialiojo turto apskaitos tvarkos apraše, Atsargų apskaitos tvarkos apraše ir Išankstinių apmokėjimų bei gautinų sumų apskaitos tvarkos apraše.

XVII. NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

102. Neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto apskaitos principai nustatyti 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

103. Įstaiga nepripažįsta neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir neapibrėžtojo turto, tačiau neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas registruojami nebalansinėse sąskaitose. Neapibrėžtieji įsipareigojimai nerodomi nei finansinės būklės ataskaitoje, nei veiklos rezultatų ataskaitoje, o informacija apie juos pateikiama aiškinamajame rašte. Kai tikimybė, kad reikės panaudoti turtą įsipareigojimui apmokėti, yra labai maža, informacija apie įsipareigojimą aiškinamajame rašte nebūtina. Informacija apie neapibrėžtąjį turtą ir įsipareigojimus peržiūrima ne rečiau negu kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną, siekiant užtikrinti, kad pasikeitimai būtų tinkamai rodomi aiškinamajame rašte.

104. Neapibrėžtasis turtas finansinėse ataskaitose nerodomas, kol nėra aišku, ar jis duos ekonominės naudos. Jei ekonominė nauda tikėtina, tačiau nėra tikra, kad ji bus gauta, informacija apie neapibrėžtąjį turtą pateikiama aiškinamajame rašte.

XVIII. POATASKAITINIAI ĮVYKIAI

105. Poataskaitiniai įvykiai, apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės nustatytos 19-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

106. Poataskaitiniai įvykiai, kurie suteikia papildomos informacijos apie įstaigos finansinę padėtį paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną (koreguojantieji įvykiai), atsižvelgiant į jų įtakos parengtoms finansinėms ataskaitoms reikšmę, yra rodomi finansinės būklės, veiklos rezultatų ir pinigų srautų ataskaitose. nekoreguojantieji poataskaitiniai įvykiai aprašomi aiškinamajame rašte, kai jie reikšmingi.

XIX. TARPUSAVIO UŽSKAITOS IR PALYGINAMIEJI SKAIČIAI

107. Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turto ir įsipareigojimų, taip pat pajamų ir sąnaudų tarpusavio užskaita negalima, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz., dėl draudžiamąjo įvykio padarytų sąnaudų užskaita atliekama su gauta draudimo išmoka).

108. Palyginamieji skaičiai yra koreguojami, kad atitiktų ataskaitinių metų finansinius rezultatus. Apskaitos principų ir apskaitinių įverčių pokyčiai, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiami aiškinamajame rašte.

XX. INFORMACIJOS PAGAL SEGMENTUS PATEIKIMAS

109. Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Atsiskaitymas pagal segmentus“.

110. Įstaiga tvarko apskaitos veiklą pagal segmentus. Segmentai – įstaigos veiklos dalis, apimanti vienos valstybės funkcijos, nustatytos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijoje, atlikimą.

111. Įstaiga skiria šiuos segmentus:

- 111.1. bendrųjų valstybės paslaugų;
- 111.2. gynybos;
- 111.3. viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos;
- 111.4. ekonomikos;
- 111.5. aplinkos apsaugos;
- 111.6. būsto ir komunalinio ūkio;
- 111.7. sveikatos apsaugos;
- 111.8. poilsio, kultūros ir religijos;
- 111.9. švietimo;
- 111.10. socialinės apsaugos.

112. Apie kiekvieną segmentą pateikiama tokia informacija:

- 112.1. segmento sąnaudos;
- 112.2. segmento pinigų srantai.

113. Įstaiga turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų apskaitą tvarko pagal segmentus, t.y. taip, kad galėtų pagal segmentus teisingai užregistruoti pagrindinės veiklos sąnaudas ir išmokas tinkamai priskirti prie veiklos segmentų.

114. Turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos ir sąnaudos, kurių priskyrimo prie segmento pagrindas yra neaiškus, yra priskiriami prie didžiausią įstaigos veiklos dalį sudarančio segmento.

XXI. APSKAITOS POLITIKOS KEITIMAS

115. Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

116. Įstaiga pasirinktą apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti įvairių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

117. Įstaiga pasirenka ir taiko apskaitos politiką remdamasi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų pripažinimo ir vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas apskaitos politikos keitimu.

118. Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba, jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose rodomas taikant retrospektyvinį būdą, t.y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitų laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir rodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitoje apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais laikotarpiais, rodoma straipsnyje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekoreguojama.

XXII. APSKAITINIŲ ĮVERČIŲ KEITIMAS

119. Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

120. Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą, arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

121. Prielaidų, naudotų apskaitiniams įvarčiui nustatyti, keitimas turi įtakos:

121.1. tam ataskaitiniams laikotarpiui, kurį buvo atliktas pakeitimas, jei jos turi įtakos tik tam laikotarpiui;

121.2. to ataskaitinio laikotarpio, kurį buvo atliktas pakeitimas, ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių, jei pakeitimas turės įtakos ir jiems, apskaitiniams įvarčiams.

122. Įstaigos finansinių ataskaitų elemento vertės pokytis, atsiradęs dėl apskaitinio įverčio pokyčio, yra rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo rodoma prieš tai buvusi šio ataskaitos elemento vertė. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

123. Apskaitos politika laikomas pasirinktas apskaitos metodas (pvz., nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu), o apskaitiniu įverčiu laikomas įstaigos pasirinktas dydis nusidėvėjimui apskaičiuoti (pvz., nusidėvėjimo normatyvas).

XXIII. APSKAITOS KLAIDŲ TAISYMAS

124. Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

125. Ataskaitiniu laikotarpiu pastebėtų apskaitos klaidų, padarytų praėjusių ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose taisymas registruojamas praėjusių laikotarpių esminių klaidų taisymo įtakos sąskaitoje, jei klaida esminė. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitomis tą ataskaitinį laikotarpį nustatytomis klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,06 procento per praėjusius finansinius metus gautų finansavimo sumų.

126. Apskaitos klaidos (esminės ir neesminės) taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose rodoma taip:

126.1. jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir rodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

126.2. jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir rodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo ir esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekorėguojama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

XXIV. FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINYS

Bendrosios nuostatos

127. Finansinių ataskaitų rinkinio tikslas – pateikti informaciją vartotojams, kurie neturi galimybės pareikalauti jų poreikius atitinkančių ataskaitų.

128. Finansinių ataskaitų rinkinyje pateikiama informacija apie įstaigos finansinę būklę, veiklos rezultatus, grynąjį turtą ir pinigų srautus, kuria naudojasi vartotojai priimdami ir vertindami sprendimus dėl išteklių paskirstymo ir jų naudojimo teikiant viešąsias paslaugas.

129. savivaldybė rengia žemesniojo ir aukštesnio lygio finansinių ataskaitų rinkinį. Kontroliuojamos įstaigos rengia žemesnio lygio finansinių ataskaitų rinkinį.

130. Įstaiga finansinėse ataskaitose visas sumas pateikia Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais. Nuo 2015 m. sausio 1 d. yra euras.

Ataskaitinis laikotarpis

131. Įstaiga teikia metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius, o prireikus arba kitų teisės aktų nustatytais atvejais Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Įstaigos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu. Kai pateikiamas trumpesnio nei 12 mėnesių finansinių ataskaitų rinkinys (pavyzdžiui, steigimo arba reorganizavimo atvejais), be finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpio, įstaiga nurodo:

- 131.1. priežastį, dėl kurios finansinių ataskaitų rinkinio laikotarpis nėra 12 mėnesių;
- 131.2. faktą, kad tam tikrų ataskaitų, pavyzdžiui, veiklos rezultatų, grynojo turto pokyčių, pinigų srautų lyginamųjų sumų negalima palyginti.

Finansinių ataskaitų rinkinio sudarymas ir teikimas

Metinių finansinių ataskaitų rinkinys

132. Įstaigos metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios ataskaitos:

- 132.1. finansinės būklės ataskaita;
- 132.2. veiklos rezultatų ataskaita;
- 132.3. pinigų srautų ataskaita;
- 132.4. grynojo turto pokyčių ataskaita;
- 132.5. aiškinamasis raštas.

133. Finansinių ataskaitų privalomos formos yra reglamentuotos 2-6-ajame VSAFAS.

134. Įstaiga metinį finansinių ataskaitų rinkinį sudaro ne vėliau kaip iki kitų metų vasario mėnesio 01 d.. Metinis finansinių ataskaitų rinkinys teikiamas konsoliduojančiam viešojo sektoriaus subjektui iki kitų metų vasario mėnesio 01 d.

135. Metinių ataskaitų rinkiniai skelbiami savo, o jei jos neturi – už atitinkamos viešojo sektoriaus subjekto grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo viešojo sektoriaus subjekto interneto svetainėje ne vėliau kaip per 10 dienų nuo ataskaitų pateikimo Finansų ministerijai.

Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys

136. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys – finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu ataskaitinis laikotarpis (kalendoriniai metai), duomenis. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas kas ketvirtį.

137. Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- 137.1. finansinės būklės ataskaita;
- 137.2. veiklos rezultatų ataskaita;
- 137.3. sutrumpintas aiškinamasis raštas.

138. Tarpinių finansinių ataskaitų, išskyrus aiškinamąjį raštą, rengimui taikomi tie patys principai, reikalavimai ir formos kaip ir metinių finansinių ataskaitų rinkiniui. Sutrumpinto aiškinamojo rašto rengimo reikalavimai pateikti 23-ajame VSAFAS „Tarpinių finansinių ataskaitų rinkinys“.

139. Įstaiga tarpinį finansinių ataskaitų rinkinį sudaro per 25 kalendorines dienas pasibaigus ketvirčiui. Tarpinis finansinių ataskaitų rinkinys teikiamas konsoliduojančiam viešojo sektoriaus subjektui per 25 kalendorines dienas pasibaigus ketvirčiui.

140. Tarpinių finansinių ataskaitų, įskaitant aiškinamojo rašto pastabų lenteles, formos gali būti pakeistos tik pakeitus VSAFAS nustatytas ataskaitų formas ir reikalavimus.

141. Tarpinių ataskaitų rinkiniai skelbiami savo, o jei jos neturi – už atitinkamos viešojo sektoriaus subjekto grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio rengimą atsakingo viešojo sektoriaus subjekto interneto svetainėje, ne vėliau kaip per 10 dienų nuo ataskaitų pateikimo Finansų ministerijai.

Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

142. Reikalavimai konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniui nustatyti 15-ajame VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“ ir konsolidavimo vadove.

143. Įstaiga, sudarydama konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, vadovaujasi konsolidavimo taisyklėmis ir jį įtraukia visų privalomų konsoliduoti pagal schemą viešojo sektoriaus subjektų ir kontroliuojamų akcinių bei uždarytųjų akcinių bendrovių finansinių ataskaitų duomenis. Konsoliduojanti įstaiga sudaro ir teisės aktuose nurodytam subjektui tarpinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį pateikia per 30 kalendorinių dienų pasibaigus ketvirčiui, o metinį konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį kartu su auditoriaus išvada apie ataskaitų rinkinių patikrinimą – iki kitų metų kovo mėnesio 15 d.

Pagrindiniai finansinių ataskaitų rinkinio sudarymo reikalavimai

Ataskaitų elementai ir jų vertinimas

144. Įstaigos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai pagal ekonominius kriterijus finansinėse ataskaitose grupuojami į grupes, kurios vadinamos finansinių ataskaitų elementais. Finansinių ataskaitų elementai, naudojami įstaigos finansinei būklei ir veiklos rezultatams įvertinti, yra tokie:

144.1. finansinės būklės ataskaitoje pateikiami elementai – turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas – apibūdina įstaigos finansinę būklę;

144.2. veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiami elementai – pajamos ir sąnaudos – reikalingi įstaigos veiklos rezultatams įvertinti.

145. Finansinių ataskaitų elementai įvertinami įvairiais metodais ir jų deriniais (pavyzdžiui, įsigijimo savikaina, tikrąja verte, realizavimo verte, grynąja galimo realizavimo verte, einamųjų išlaidų verte ir dabartine verte). Vertindama finansinių ataskaitų elementus, įstaiga vadovaujasi VSAFAS reikalavimais ir taisyklėmis, aprašytais VSAFAS ir apskaitos tvarkų aprašuose.

Pagrindiniai reikalavimai finansinių ataskaitų rinkiniui

146. Bendrieji finansinių ataskaitų rinkinio pateikimo reikalavimai nurodyti 1-ajame VSAFAS „Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų rinkinyje“

147. Įstaigos finansinių ataskaitų rinkinys rengiamas pagal VSAFAS. Finansinių ataskaitų rinkinio negalima apibūdinti kaip atitinkančio šiuos standartus, jeigu jis neatitinka bent vieno taikytino VSAFAS ar jo reikalavimo.

148. Nukrypimai nuo standartų neleidžiami, išskyrus tuos retus atvejus, kai Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti teisės aktai, viršesni nei VSAFAS, reglamentuojantys viešojo sektoriaus subjektų veiklą, nustato ką kita.

XXV. APSKAITOS ORGANIZAVIMAS

Atsakomybė už apskaitos organizavimą

149. Pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą, Lietuvos respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymą. „Dėl Biudžetinių įstaigų apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ už apskaitos organizavimą, apskaitos dokumentų išsaugojimą ir finansinių ataskaitų rinkinio pateikimą laiku atsakingas įstaigos vadovas.

150. Pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą įstaigos vyriausiasis buhalteris atsako už buhalterinių įrašų teisingumą.

151. Įstaigos vadovas pasirašo įstaigos finansines ataskaitas ir konsoliduotąsias finansines ataskaitas.

Apskaitos tvarkytojas

152. Įstaiga buhalterinę apskaitą organizuoja pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nustatytas buhalterinės apskaitos organizavimo taisykles.

153. Įstaigos apskaitą tvarko įstaigos darbuotojas arba jos padalinys. Įstaigos apskaita gali būti tvarkoma visiškai arba iš dalies centralizuotai.

154. Apskaitos Tvarkytojams vadovauja Buhalterijos skyriaus vedėjas. Apskaitos tvarkytojai savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Lietuvos respublikos finansų ministro patvirtintomis gimnazijos buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklėmis ir kitais teisės aktais, kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto nustatyta apskaitos politika. Apskaitos tvarkymas centralizuotai įforminamas įstaigos ir centralizuotos buhalterijos sutartimi, kurioje nustatomos kiekvienos šalių teisės ir pareigos.

Apskaitos sistema

155. Apskaitai tvarkyti yra naudojamas kompiuterinės programinės įrangos paketas LABBIS, kuris sukonfigūruotas taip, kad būtų galima tvarkyti įstaigos apskaitą remiantis teisės aktų ir šio Apskaitos vadovo reikalavimais. Apskaitos įrašai susistemunami apskaitos registruose (moduliuose). Apskaitos registru vadinama ūkinių operacijų ir įvykių suvestinė, kurioje rūšiuojami, sumuojami ir apibendrinami apskaitos dokumentų duomenys. Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai registruojami apskaitos registruose pagal apskaitos dokumentus chronologiškai, chronologiškai – sistemiškai arba sistemiškai. Kiekvienas iš registrų sistema pasikartojančias vienaarūšes ūkines operacijas. Operacijos registrų viduje pateikiamos chronologine tvarka.